Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Faustino Mugica Ibarlucea

Eibar, Gipuzkoa (1915-2001)

Aurkibidea

Biografia

Zintak

AB-022

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: ...eta kitto!, Euskara elkartea - Laspiur, Kontxa - Muruamendiaraz, Amaia - Ugarteburu, Mireia
- **Data**: 1989-12-01
- **Iraupena**: 55 min
- **Euskarria**: Audio digitala
- **Kodifikatzailea**: Gaston Balerdi, Izaskun

Pasarteak

1. Klub Deportiboaren hastapenak

- **Erref**: AB-022/001
- **Iraupena**: 0:05:45. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:05:45

- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:
Klub Deportiboaren egoitza desberdinak: Isasi kalean lehenengo; Untzagan geroago. Gerra ostean zabaldu zen Toribio Etxebarria kalean duten egoitza. Jose Laskurain lehendakari zela, lokala hura erosi ahal izateko batzorde bat antolatu zuten: Txopitea, Aranzeta, Eleuterio Murua, Basilio Markaide, Faustino Mujika, Andres Unzeta... ziren batzordekide. Musika bandak kalez-kale jo zuen eta rifak ere antolatu zituzten lokal hark balio zituen 500.000 pezeten zati bat ordaindu ahal izateko.

2. Mendizaletasuna eta mendi-txapelketak

- **Erref**: AB-022/002
- **Iraupena**: 0:04:54. **Hasi**: 00:05:45. **Bukatu**: 00:10:39
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna

Laburpena:
Gurasoekin joaten ziren lehen haurrak mendira. Lehiaketak antolatzen zituzten Klub Deportiboan eta, denboraldi amaieran, dominak banatzen zituzten. Izugarri pozten ziren umeak dominak jasotzean; mendizaletasuna indartzeko modu bat zen. Gaur egungo ohiturak aldatuta daudela iruditzen zaio ordea. Alpinismoa eta eskalatzea hartzen dira aintzakotzat lehengo balioak albo batera utziz. Egindako ibilbideari buruz idatzi egiten zuten, natura behatu, argazkiak atera...

3. Bizkaia aldean frontean 21 urterekin

- **Erref**: AB-022/003
- **Iraupena**: 0:03:49. **Hasi**: 00:10:39. **Bukatu**: 00:14:28
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:
21 urte zituen gerra hasi zenean. Iñaki Izagirre izan zen bere kapitaina. Bizkaian egon zen frontean: lehenengo Gabonak Elorrion pasa zituela kontatzen. Abuztuak 15ean Ebro ibaiaren iturburuan zeudela dauka gogoan (Fontibre, Kantabria). Santoña inguruan jausi ziren.

4. Mendi irteerak kanpin-dendarekin

- **Erref**: AB-022/005
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 00:18:30. **Bukatu**: 00:20:43
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna

Laburpena:
San Juan jaietako zalapartatik ihesi, Urbiako zelaietan hainbat eibartarrekin egin izan zuten topo Gerardo Egurenek eta berak. Toribio Etxeberria eta haren bi alabekin egon ziren behin. Beste eibartar ezagun batzuk ere bazeuden hartan.

5. Eibarko aratusteetan konpartsak irteten ziren

- **Erref**: AB-022/008
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:23:23. **Bukatu**: 00:24:17
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:
Ez da oso festazalea izan; jai egunak mendirako aprobetxatzen zituen. Aratusteetan jai onak antolatzen zirela kontatzen du. Konpartsak irten ohi ziren Eibarren.

6. "Markanokin Ameriketara"

- **Erref**: AB-022/009
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:24:17. **Bukatu**: 00:25:18
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
"Markanokin Ameriketara" deritzon kantaren pare bat bertso abesten ditu. Ihauterietarako sortu eta konpartsek abesten zituela dio. Gerraostean debekatuta egon ziren aratusteak Eibarren.

Transkripzioa
- Beste bat da, bat Angel Markano, ta abiadore jantzitta abioi batekin

"Angel Marcano jauna
degu pilotua,
gazte-gaztetatikan
estudiatua.
Harek hartzen duenian
buelo direktua
laster izango gera
Amerikatuak".

- ...Ta gero besta bat:

"Polo Norten ei daude
hain paraje baltzak,
harako egin ditugu
aproposko galtzak.
Eskuetan harturik
galtzairuzko lantzak
galdu ez gaitezen han
hotzak edo hartzak"

- Hor.
- Ze kantu polittak, zu.
- Horrek kantatzen zittuen.
- Karnabaletan kantatzen zittuen horrek?
- Karnabaletan kantatzen zittuen, konparsiakin.
- Ze polittak.
- Eta karnabalak, ze ziran? Gerra aurrian izan ziran?
- Bai
- Gerraostian debekatuta egon zan. Tolosan eitten eben "Fiestas de Primavera" ta Francon denporan, ba, orduantxe harek...
- Tapau eitten zan pixkat.

7. Eibarko musika bandak: "Romerala" eta "Los Rebeldes"

- **Erref**: AB-022/010
- **Iraupena**: 0:00:43. **Hasi**: 00:25:18. **Bukatu**: 00:26:01
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Gerraostean, dantzaldiak egoten ziren Rialto aretoan. Bi banda zeuden Eibarren: udal-banda edo "Romerala" eta "Los Rebeldes" banda pribatua. Berak nahiago izan du ordea, jai egunetan mendira joatea.

8. Garizuman, "Txirikilletan" jolasten zuten

- **Erref**: AB-022/011
- **Iraupena**: 0:01:39. **Hasi**: 00:26:01. **Bukatu**: 00:27:40
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
"Txirikillian" nola jolasten zuten azaltzen du: metro inguruko makilarekin kolpatu behar ziren txirikillak. Garizuman jolasten zuten normalean. Zibarekin ere asko aritzen ziren umetan.

9. Garai bateko jolasak

- **Erref**: AB-022/013
- **Iraupena**: 0:00:49. **Hasi**: 00:29:56. **Bukatu**: 00:30:45
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Umetako hainbat jostailu eta jolas: kinkilimioka, pote-poteka, txirrinbolia, patina, goitibehera, sokasaltoa... Neskak eta mutilak elkarrekin ibiltzen ziren kalean jolasean.

10. Sebe Peñak "lau katedralak" mendi-ibilbidea burutu zuenekoa

- **Erref**: AB-022/017
- **Iraupena**: 0:04:38. **Hasi**: 00:34:58. **Bukatu**: 00:39:36
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Sebe Peñak lau egunetan Bilbo-Donostia-Iruña-Gasteiz ibilbidea burutu zuenekoa ("Lau Katedralak" deritzona). 8 orduz bakarrik egin omen zuen lo guztira. “3 handiak” mendi-ibilbideari buruzko azalpenak ere ematen ditu.

11. Mendi irteerak eta lehiaketak Klub Deportiboan

- **Erref**: AB-022/019
- **Iraupena**: 0:02:54. **Hasi**: 00:42:55. **Bukatu**: 00:45:49
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Aisia » Kirola

Laburpena:
Jose Luis Ugartebururekin batera ezarri zituen "Eibarko itzulia" mendi ibilbidearen denborak eta sailkapena. Prozesua kontatzen du.

12. Mendi ibilbide desberdinak

- **Erref**: AB-022/021
- **Iraupena**: 0:04:19. **Hasi**: 00:47:16. **Bukatu**: 00:51:35
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna

Laburpena:
Mendi tontor eta ibilbide desberdinei buruz dihardu. Arnasa sudurretik hartu eta ahotik bota behar dela dio; ahoa zabaltzeko beharra dagoenean, azkarregi zabiltzanaren seinale omen da. Hainbat mendi ibilbide desberdin: Eibartik Donostiara, Eibartik Ondarrura...

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-29

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com